

Novoroční bilance Ivana Baroše: Jak jsme nejen v roce 2024 posouvali hranice možného - i nemožného

3.1.2025 - | Česká pirátská strana

Přes svátky jsem přemýšlel, kdy jsem mohl být ve vládě drsnější a kdy se naopak klidná síla vyplatila. Na úvod ale musím říct, že přes to všechno, co se stalo, byla pro nás účast ve vládě podle mě správný a zodpovědný krok. Hodně věcí jsme prosadili, nebo v dobrém ovlivnili, řadu fakt špatnejch věcí zastavili a hodně jsme se naučili. Poučili jsme se, že musíme být tvrdší a víc tlačít na věci, které považujeme za správné pro lidi. Taky nám to ukázalo, jak moc vadíme, a jak moc někteří nestojí o systémové změny a nezávislost státní správy. Dosáhli jsme mnoha změn, které zlepšily život lidí i fungování Česka, a to i přes slabou pozici, kterou jsme se čtyřmi poslanci měli. Nebylo to mnohdy lehké, některé zásadní věci pro lidi nám na vládě blokovali klidně i rok - výstavbu levného bydlení, protikorupční zákony, rodičáky. To všechno jsme ale nakonec proboxovali.

Ted' zpětně si sice říkám, jestli by to přece jen nešlo o něco rychleji, kdybych kolem toho udělal větší humbuk? Nebo by se naopak ostatní ministři akorát šprajcli a veškerá naše snaha by tím spadla pod stůl? To už ted' asi nezjistím. Politika je ale o hledání rovnováhy mezi tím, co chceme, a tím, co je v dané chvíli možné - a právě v tom leží největší výzvy. Prostě fakt umění možného. A někdy i nemožného.

Mám radost, že jsme prosadili dobré věci pro lidi

Na Ministerstvu pro místní rozvoj zůstávají a dál běží mnou prosazené investice do levného dostupného bydlení. Díky tomu, že jsem nakonec zatlačil na vládě na ministra Stanjuru a vláda schválila 7 miliard investic, se v těchto programech postaví až 5000 bytů s levnějším nájmem pro střední třídu. Za 3 roky, co jsem na ministerstvu byl, jsme podpořili prvních 5000 dostupných a sociálních bytů. Takže těch 10 tisíc bytů navíc, což prý někde slíbil i premiér Fiala, je za mě real, tak jsme se do toho opřeli. Po mně tedy zůstávají investiční programy na Státním fondu podpory investic (SFPI) a navíc 8 regionálních center pro podporu výstavby dostupného bydlení. A pozor, nejsou to "zase ty dotace", ale chytré úvěry pro výstavby dostupného nájemního bydlení. Právě tuto možnost jsem usilovně vyjednával s Evropskou komisí a nakonec jsme uspěli. A to teprve jako čtvrtá země v rámci EU. To všechno přispěje k tomu, že víc lidí bude mít důstojné bydlení a že kvůli tomu nebudou muset, obrazně řečeno, prodat ledvinu.

Pro rodiny jsme uhájili nízké daně z práce, nižší DPH na výstavbu bytů. Zabránili jsme zavedení školného, zdanění stipendií studentů, zdražení dopravy nebo třeba hudebních koncertů.

Vybojovali jsme vyšší rodičovský příspěvek 350 000 Kč, který platí od začátku loňského roku. Premiér Fiala se kvůli nám musel vrátit na jednání o konsolidačním balíčku a osobně se zaručit, že vyšší rodičovská bude. Až potom to Marian Jurečka předložil a dnes se tím chlubí.

Zlepšili jsme práva stejnopohlavním párům, což platí od začátku tohoto roku - byť to ještě pořád není dokonalé a rovnoprávnost by měla být plná, je to konečně aspoň nějaký krok vpřed. Těsně před Vánoci se pak povedlo prosadit dětské skupiny (i sousedské), které rodičům dají možnost volby a pomůžou jim líp kombinovat péči o rodinu a práci. A to nejsou vůbec malé věci.

Těší mě i nová aplikace portálu občana, která se stále rozvíjí s konečně funkčním ovládáním datovek. Za 3 roky a něco je v Portálu občana asi 20x víc dostupných služeb. Bylo jich 30 a teď je jich 600. Z 45 tisíc uživatelů teď portál používá víc než milion lidí.

Velkým hitem jsou samozřejmě eDoklady, které k dnešnímu dni využívá už skoro 600 tisíc lidí a teď od nového roku je má přijímat třeba pošta nebo banky. S eDokladama bude už letos dokonce možné volit ve velkých volbách do Sněmovny, pokud to vnitro nějak nezvojtí. Žádné zapomenuté občanky a vracení se domů. A navíc jsme teď už předem připravení na příchod evropské eWallet.

No a za zmínku stojí i taková zdánlivá drobnost jako aplikace Drozd pro bezpečné cestování právě na portálu občana. Svět je místo, kde každý z nás může mít problémy a Drozd vás z nich vytáhne.

Systémové změny pro zlepšení fungování státu a zvýšení bezpečnosti

V digitalizaci je dobře rozjetá Digitální informační agentura (DIA), která dodala roky očekávaný registr plných mocí, která doslova zachránila základní registry, kde se už sypaly šroubky, a tím se sypaly i jednotlivé služby lidem, která zavedla systémovou podporu ostatním úřadům a stanovila pravidla pro vývoj a rozvoj IT systémů. Měla hodně odpůrců (paradoxně, nebo možná neparadoxně z ODS), ale všechny státy, co chtějí mít moderní řízení a služby, mají právě takové řešení.

Letos by se taky měl dokončit můj projekt, který převede všechny weby státních institucí na jednotnou bezpečnou doménu GOV.CZ a pokud se nepletu, tak už v prosinci došlo k přechodu na infrastrukturu CZ NIC. Bráníme tedy doménu GOV.CZ efektivněji.

Jsem taky rád, že jsem dodal národní strategii veřejného zadávání. Právě přes státní a veřejné zakázky si totiž často mastí kapsu politicko podnikatelské klany – na krajích a městech stejně jako v zakázkách státu nebo v IT. A tomu jsme s touhle strategií, která se již zavádí v krajích, alespoň částečně zatli tipec.

Ze 100 % jsme taky využili evropské dotace minulého programovacího období.

Stavební zákon schválila celá Sněmovna včetně opozice a i když jsme již nemohli digitalizaci stavebního řízení dokončit, běží funkční portál stavebníka pro lidi, elektronický oběh dokumentů nebo portál územního plánování.

Co se dezinformací týče – myslím, že z celé vládní strategie boje proti dezinformacím, byla Piráty zavedena demonetizace dezinformační scény to jediné, co se reálně a fakticky stalo. Cui bono?

STOP šmírování, STOP #ChatControl

Co si myslím, že je fakt důležité, je taky to, že jsme zastavili nástup masivního šmírování, které prosazovala Evropská komise a ve vládě jí fandilo nejen "Vnitro". Díky Pirátům se pozice České republiky změnila na neutrální (takže ČR nehlasovala pro). To je velký krok, i když pořad není úplně vyhráno – vláda teď zase obrací. Jenže fakt nikdo nemá právo šmírovat vaši veškerou komunikaci online z počítačů, tabletů nebo mobilních telefonů. V téhle věci teď budeme potřebovat pomoc všech.

Slíbili jsme za Piráty 13 protikorupčních zákonů - 8 je hotovo!

Pokračovali jsme taky v prosazování zákonů v boji proti korupci. Schválily se zákony proti střetu zájmů či evidence skutečných majitelů. Díky zveřejňování odměn úředníků vyplaval na světlo případ v Praze, kde ředitel magistrátu dal odměny 840 tisíc své asistentce a ještě byt k tomu. Zařídili jsme, aby nemohly fungovat továrny na pochybné tituly, které nezveřejňují diplomové práce. Nebo aby už Babiš (ani žádný jiný politik) nemohl vlastnit média. Aby ministři nemohli brát dotace, které jsou

závislé na uvážení jejich úředníků. Aby vláda nemohla bezdůvodně odvolat veřejné žalobce. Aby bylo možné vyřadit ze zakázek pochybné firmy. Aby dostal ochranu úředník, který oznámil machinace se zkouškami insolvenčních správců. Nebo aby došlo k odstoupení Mlejníka, který měl vazby na kauzu Dozimetr a měl vést tajnou službu.

Ne všechno je dokončené ...

Určitě ale nechci nic lakovat na růžovo a tvářit se, jak se podařilo všechno, na co jsme sáhli. To fakt ne. Dvoje nepovedené volby, odchod z vedení Pirátů, vyhazov Pirátů z vlády... Co si budem, každá z těch věcí sama o sobě člověka docela sejme. Natož když jsou takhle pohromadě, v rychlém sledu a v jednom roce. Ostatně bilance jen těchhle věcí by vydala na pěknou řádku stran. Ale zrovna o těchhle třech už toho bylo napsáno a řečeno tolik, že snad ani nemá smysl to rozebírat ještě tady.

Zbývá totiž ještě x věcí, které je potřeba dotáhnout. A právě proto budeme v roce 2025 ještě důraznější. Ani přes mé tříleté snahy se mi totiž nepovedlo ostatní ministry přimět k tomu, aby se fakt opřeli do plnění práva občana na digitální službu. Většina z nich se na to nakonec vykašlala a odsouvají si to zase o dva roky...

Pořád na stole leží další protikorupční zákony, které by zakázaly členům vlády účastnit se státních veřejných zakázek, urychlení přezkumu zakázek přes Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nebo zákon, který by líp nastavil pravidla pro lobbisty, aby bylo jasné, že politiku neovlivňují zákulisní hráči (což se teď bohužel za zavřenými dveřmi děje). Ti totiž hledí jen na vlastní zisky, ne na zájmy občanů jak by to měli dělat politici. To všechno je nachystané, to všechno se ale čtyřkoalice zdráhá finálně schválit.

Podobně na tom je návrh na úpravu platů vybraných pozic v IT a bezpečnostních složkách, který by vedl ke stabilizaci potřebných odborníků a tím i k zajištění vyšší bezpečnosti ČR. Návrh je kompletně připravený v mašličkách. Pracovali na něm s námi všechny bezpečnostní složky, jen teď po našem odchodu z vlády není nikdo, kdo by ho předložil Bezpečnostní radě státu a vládě. Taký komplexní revize platů, kterou jsme požadovali, byla torpédována ze stran koaličních partnerů. A tak se podařilo protlačit jen dílčí úpravy.

Přes veškeré naše snahy se nám zatím pořád nepovedlo prosadit regulovaný trh s konopím, který by spoustě lidí pomohl a přinesl miliardy do státního rozpočtu. I přes to, že ODS hlásala, že regulovaný trh chce, nakonec vždycky vycouvala. Nedá se nic dělat, když na to páni a paní kolegové tzv. nemají koule, budeme muset zabojovat přes Sněmovnu. Je ale dobře, že aspoň samopěstování a dekriminalizace konopí se už teď hýbe správným směrem.

A na svou chvíli čeká taky zákon o podpoře bydlení. Na vládě jsem sice ostatní přesvědčil o tom, že je fakt potřeba, teď ho ale blokuje a vybrakovává ODS ve Sněmovně. Ale třeba se ještě zadaří a ostatní se rozpomenou, že už jsme se na něm jednou shodli. My to totiž nevzdáváme. A pokud to bude potřeba, kolegům to mile rádi zas a znovu připomeneme.

Win or learn, never lose

Je tu rok 2025. V minulém roce se toho hodně povedlo. A z toho, co se nepovedlo, jsem se poučil. Já osobně i Piráti. Jak se říká "win or learn, never lose". Teď budeme tvrdší. Dohlédneme na to, jak vláda plní závazky z programového prohlášení, na kterém jsme se podíleli, a na to, jestli je skutečně převede do praxe. A budeme ještě víc bojovat za vás, za občany.

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/novorocni-bilance-ivana-barose-jak-jsme-nejen-v-roce-2024-po-souvali-hranice-mozneho-i-nemozneho>